

Nepodpisani se dopisao na tiskaju.
Priposlano se pisača tiskaju po b
uči svaki redak. Oglas od Š redak
stoj 50 n. za svaki redak
vile 5 n.; ili u slučaju optovorjenja
na pogodbe sa upravom. Novi se
uči postotkom naputnicom (ar
tegno postotko) na administraciju
„Naš Sloga“. Imo, prostim i na
bilje poštu valja točno iznudit.

Komu list nedodjelju na vriome,
zaka to javi odpravnosti u otvo
rona pismo, na kojo se ne plaća
postaricu, ako se izvana napiše:
„Roklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nosloga sve poskvari“. Nar. Pos.

Glavna skupština političkog
družtva „Edinost“ u Trstu
dne 18. junija 1893.

Predsjednik M. Mandić; prisutni od
bornici: Cotić, Škabar, Podgornik, Gorjup,
Glašar, Gjivojić, Balan.

Predsjednik pozdravlja sakupljene i
zahvaljuje se na velikom broju pojedinika.
Predstavnik gospodu državnoj zastupniku
Spinčiću i Laginju, istarskoj pokra
jinskoj zastupniku g. Dukiću, Janku i
odvjetniku dra. M. Trinajstiću, onda
zastupniku štampe, nazivu „Naš Sloga“,
„Slovenskog Srca“, „Sobu“, „Slovenskog
Naroda“, „Edinosti“ i „Crvene Hrvatske“.
Opotuje, da mu se veseljom napunjeno
arđeo radi velikog broja učenstnika. To je
pri put, otkad obstoji družtvo, da se jo
tuliko članova snabdro. To znaci slvačanju
raznosti družtva, odobrenje njegovog do
zadnjeg rada i bit će poticaj na daljnji
rad. Prolazi na svrhu društva i kaže, da
ju ta vođenje između birača i za
stupnika odnosno vlasti. Ima pravicu skri
biti se u imu birača za narodnu pravicu,
a s druge strane pozvati zastupnika, da
položi ruku u svom radu. Pri zadnjem
obdom zboru polit. družtva služili smo iz
vjestajući ovi zastupnici, koji su izvestili
otvoreno, iskreno i jasno, te nas podupuno
zadovoljili. Mi im se zato moramo i ovdje
zahvaliti. Dječanstvo polit. družtva pokazala
se prigodom zadnjih izbora u Trstu. Po
kazali smo, da smo takav faktor, na koji
se mora računati i prama nječina potreb
imati. Kucalo se na našu vratu, ali mi
nismo prodali časti naroda, i kako smo
mogli, radili smo na korist narodne ideje,
i učinili više nego je izaslu na juvinat
nego će izdati. Nujetiti će nas so, jer smo
vinuči držali razviti zaštitu naroda. Mol
čanove, da podupiru družtvo.

Tajnik M. Cotić izjavio je o djelovanju
prošle godine, kojo glasi u glavnih
točkah:

Tečajem družtvene godine imao je
odbor 11 sjednica, na kojih se je razpravljalo
o družtvenim pitanjima. Osim toga sa
zvan je odbor jedan javni sastanak birača,

PODLISTAK.

Prijatelji — zavodnici.

Crtica iz domaćeg života.

IV.

(Nastavak.)

Sada su osnovani dani naizrecivo bledo
i jedna za nezrećnicu ženu, koja biješa
ostavljena bez svoga najpotrebitijega skupa
sa svojim djetetom, zlostavljava neprastupce,
puta i tučena od propalice muža, kada bi
uznastojala svrati ga s putu njegovog
strašnog života. U ovih dnevnih čemernih
gorkosti jedina joj je užjava bila molitva.
Srđano i vrude prosila dragoga Boga, da
jeg pokvaranog supruge privede opet na
stazu kriješti i dobra.

Jednog dana, da se no aruši od gladi
u jednoj sa nevinom si kćerćicom, bude pri
nuždama uteći se k svojim roditeljima. Ovi
ju primili otvorenom rukama, nastojuju
uteći ju veleći, da će sada Pavac okajati
svuj grieh, da će se popraviti, pašo hude
uviditi, da je ostao sam bez žena i bez
djete, da će time očutiti tugu, što je bio
on uznakom, da je bio narušen domaći mir
i obrežačeno njegovo dobro ime, pak da
će se stalno krenuti s putu zločita i opa
dine, te postati dobrim mužem, vrednim
otcem i destitutim gradjaninom.

Ali Pavac bio već došao na vrlo sklikzu
stazu, koja ga doveo konadno do ponora
najgudnijega poniranja ljudskoga, što si
ga je ikopao vlastitom rukama.

On se nimalo ne očalo, da ga je
supruga ostavila, pašo ga to potaknu
na strašni gojev proti Mariji tako, da bi

a u vriome zadnjih izbora u gradu Trstu
zavirao je sastanka birača u svih kotarim
okolicu i u gradu Trstu.

Odbor je posvetio osobito pažnju slo
venskomu školstvu u Trstu, to bijušu nje
govim potaknućem predložene međugrađani
tri molbenjka za utrošenje slovenskih pu
čkih škola u gradu Trstu.

Odbor se je zahvalio zastupniku L. u e
geru, što se jo odlučno zauzeo u car
ovinskom vječu za našega državnoga zastupnika
Spinčića u poslu dugovu iz službe.

Zahvaljujući takvu poslu je odbor radi
istog pitanja i klubu mladodječkih zastupnika.

Vječ odbornika bijaše mjeseca oktobra

na svedionom banketu u Ljubljani, što ne
ga priredio slovenski rodoljubi poznavati
praviku i predsjedniku družte sv. Cirilu i
Metodu, g. Luki i Svetcu.

Mjeseca oktobra poduzeo se je odbor
pripremati za občinske, dotično zemaljske
izbore za grad Trst i okolice. U tu svrhu
izvono je došlo dogovor sa birači i pouz
danci Trsta i okolice. Na poziv zastupnika
takozvanog konservativne stranke stupio je
naš odbor s njima u poslu izbora u dogo
vora, koji ostadeo bezuspešno.

Za IV. tielo u gradu Trstu stavio je
odbor u sporazumu sa birači svoje kandi
datice, koji su zadobili lep broj glasova.
U sljedećih trih razrednih glasovima su naši
birači bješli listići.

Izvješće ovo primila je skupština odo
bravljanjem na znanje.

Blagajnik gosp. Škabar predišao je
radun o prošloj upravnoj godini, kojega je
glavna skupština odobrila.

G. Slavoj J. Čonko pisan je pred
sjedništvu, da želi interpelirati državne za
stupnike o njihovom djelovanju i o po
litičkom položaju. Dozvoljava mi se.

Na to uze reč zast. g. Spinčić.

Častna gospodo! Promila braćo! Od
čemu bili zadruži put zajedno, minula
je podpuna jedna godina. Od tada smo
bili ja i moj drug g. Legion u zemaljskom

ju bio grozno izmrevario, da je mogao
do nje.

Doteču roditeljom sa zahtjevom, da
mu ju vrati, ali Niko, koji nije vazda do
puštan, da mu svaku mušicu oko nosa
brunde, zabranj mu ma ni dotaknuti se ne
srećne žene, to pošto mu oslušavao, da je
pozvani doče ova dote, dok ne postane
opet valjunim đovjekom, umoli ga, da ni
kad više no prokoraci praga njegovo kuće,
jer ne želi, da mu se u brk amije ciolo
susjedstvo.

Pavac razumio je, što je u stvari, to
viđeć, da ne može ništa prati grubim
nadimom, nastojaša dobiti natrag ženu si i
djevojčice običanju, da će se popraviti,
da će se odsele ponositi kako vrijeđan
muž i time popraviti zla, kojo je dosele
počinio.

Ali se Niko ne dade skloniti.

Treba da činom, počaketa, da sta
se abilja popravio, a ne praznimi besje
dami — rede mu odlučno. — Pa kad bu
dote postao boljim, vratio će se i Marija
k vam; eko se pak to ne obude, neće ona
izaći iz kuće svoga otca i svoje matere.

Srđito zaprijetio se tada Pavacu, da će
znači drugdje tražiti svoja prava i da će
Marija skupa platiti, što je pobegnuli od
njega.

Bio i kod oblasti, da se prituši na
Mariju, ali mu taj rekao, da Marija ima
tisuću pravica, što jo pošta k svojim ro
diteljem. Neka on, ake si želi, opteći steči
ljubav dobre žene i štovanje vlastnih ljudi,
nepusti nosorost stazu, kojom krodi.

Pazite dobro, — rečo mu sudac
— da ju ne zlostavljate, ako biste ju ikada

Mislite li, da su dobri savjeti otca i

saboru, u delegacijah i u državnom saboru,
te će izvestiti o našem radu u svu ta tri
zborna. Datu će izveštaj na zahtjev slavnog
društva i to također u imu druga, wi dra.
Laginja, koji je jako utruđen, te kojega
bezvi, kako ga i ja, za stalno s toga
izpirati. U zemaljskom saboru prituživali
smo se o nečovjencih krivica, koje se na
našu načelu našu narodu. Čitali smo, kako
se gase proti nama temeljni državni za
konci. U zadnjom zasedanju, koje je samo
također trajalo, dok su Talijani glasovali
proradu za moći nas i nadalje vladići,
te su također proti nečovjencima duhov
nim poglavaroni, koji ne samo da ne
brane proti vladičjem, nego i sami se svoje
strane vlado naš jezik, tu svotinju našu i
naša, ova potvrđuju, u crkvama naših
članova, kako se različito upravlja i kako
ga drugi drugud tlače, te kako bi bilo ko
čistino i za dinastiju i za monarhiju, kuo i
za narod say, da se spoji u jednu skupinu,
u kratko, mislim sam raspravljati hrvatsko
i slovensko pitanje, nu odustan sum od
riječi, da je naš narod snavia izgubio
vjor i nadu u oblasti i jačan i glasno
izrekli, da je naš narod snavia izgubio
vjor i nadu u oblasti i našu pravdu i
da je naša sam u sebi, u svoje silo
i svoga projasnoga vladara. Mi čemo tako
radi i unaprijed, iako ništa mnogo po
luđili, nije naša krivnja, jer smo još u pre
malenom broju. Nastojati je zato, da
priđemo občina i onda zastupnika, pak
kad budemo jednaki protivnikom ili ih
brojem nadmašimo, onda će bit drugačije.
Neko nam se ne kaže u jednom ili drugom
kotaru što vredi naša pobjeda; ona
će vrediti i koristi, kad svu naši u svih
kotaca budu svoje zastupnike birači.

Sad prolazim na naš, odnosno moj
rad u delegacijama. Tamo Istra bira jednog
delegata i jednog zamjenika. Pošto se sa
Talijani ne možemo sporazumeti u izboru,
odlučuju kocka. Prvi put je mene zapala
i ja sam bio delegat, a moj drug zamjenik.
Govorio sam tamo pri proradu mornar
ica, pri razpravi o Bosni i Hercegovini i
proradu ministarstva vanjskih poslova.
Pri prvom sam izzvan, kako se zapo
stavlja naš narod u imonovanju časnika i
podčasnika, premda glavni kontingont vojne
jednostavnije.

opomene sudača popravili našeg nevaljanoga? N
išam u nizu; pada posve protivno, te ne
tako razjari, da jo odlučio osvotiti so
na grozni način svomu lastu i svojoj ženi,
no bude li ona podnipošto htjela vratiti
so k njemu.

Pisao je Marija ljubozniv list, nazi
vajući so najneštojnjim đovjekom na svijetu
i ujvoravajući ju, da će se popraviti ako
se k njemu vrati. Ne uđini li tega, da je
očito razjari, da se radi skupinu i uređi
i drugim načinu, da se naš narod ili ger
maniziru ili potalijani, da tu nutarnja
politika podupire izvanjska, savez sa Ni
emom prof. Bidermannom, koji inače drži na
zemlje njemačkow svojinom, njemačkim
tim.

Kod razprave o vanjskih poslovi, i
nisi mislio goroviti, vidi sam goroviti, vod
du posve kratku izjavu, posve blagu, i u
njoj rekao, da se radi skupinu i uređi
i drugim načinu, da se naš narod ili ger
maniziru ili potalijani, da tu nutarnja
politika podupire izvanjska, savez sa Ni
emom prof. Bidermannom, koji inače drži na
zemlje njemačkow svojinom, njemačkim
tim.

Izvesti opako djelo, odputova vlastom, pre
variti tako one, koji su mislili, da neđo
otići nikud iz grada.

Misli su, da jo u T., dočim je bio
sakriv u seoci blizu svoga rođadnoga grada,
kamo so vratilo svake vodari, uhodio Ni
kovu kudu.

Sluđaj hlijede, te jedno ljetne nedjelje
pod vodar vratnju se sa Štanjem Marija,
Katu i Niko; dočavši blizu kuće, susretao
so na Pavlom.

Marija jo nosila u daručaju svoju
Pavlicu, koja je vodila dobraho pođ
rastu; mislio to i ljuboznito dječko postalo
veseljeno djeđu i babi a radost mladog majči.

— O! dobar vodar — rečo Niko oješto
uzrutan — što sto se vratiti?

— Jeat, dočao sam uzeti moju ženu
i moje diete. . .

— Polaganio, poleganio, moj đovjado.
Troba prije vidi, razumit se, usvjet se...

— Ah! Šta troba vidi, o domu se
trobu usvjeti!

I Pavac izbuljio oči uzrujanim glasom
i divljačkim nadinom hlijede uloviti Mariju,
koja pritisnjući svoju dijetu k sobi, privinu
si matori, nastojio oteti se rukam onog
muhniku.

— Ej, što jo to? — povika Niko —
noćemo tih prizora na ulici; ako ćete go
voriti, dodjite u kuću; ako mislite po
sjetiti ludorije i nailjila, te jo pak drugu
stav; znate, da i ja imam zdravo šeće.

— Hod ženu i dijetu! — vikne
Pavac. — A ako mi ih ne dadeš hepm
nadinom, svrši dema slabo tu kozadiju.

— Vodim se po dozogrili biti vašom lutkom,
s kojom se poigravate.

Islazi svakog četvrtka na cijelom
srku.

Dopisi se novrađuju ako se i
nastaknu.

Nebiljegovan listovi se neprimaju
Preplaćati s postarinom stoji Š
tor, za soljaku Š tor, na godinu.
Razmjerno tor. Š tor i Š tor je pol
ge
dine. Ivan carovine višo postarina.

Na m-lio jedan broj 5 nov.

Uredništvo i administracija nalaz
se u Via Farneto br. 14.

podupirati nemogu, niti će za nju glasovati. Osobito me je bolilo, boli me i bolit će me, što jo ustanio jedan slovenski delegat, da oslabi moju izjavu, a ističem to s toga, što je došlo kazalo, da govorim u imo slovenskih zastupnika i u imo velike većine slovenskoga naroda. Naši listovi nu nisu odobrili, jedan jedini ga je samo kagovarao, ali postupku mu nije odobrio.

Prelazak na našo djeleovanje u drž. saboru. Već sam svrhom maja pr. g. spomenuo, kako sam pristupio Hohenwartov klub ili klub konservativaca proti želji društva „Edinost“, izrođenoj mjeseca aprila 1891. proti želji istarskih rodoljuba, sakupljenih na Ricci i proti svjetu prepoštovanoga mojega predčasnika, dr. D. Vitezovića. Učinio sam to, jer nije moglo za rukom, da se ustroji hrvatski i slovenski klub. Ustrojili smo bili samo hrvatsko-slovensku zajednicu, koju su smatrao temeljem hrvatsko-slovenskom klubu, tim više, što nam se je reklo, da Hohenwartov klub neće dugo obstojeti. Izstupio sam pak iz njega, jer tu meni nebjija obstanka; a uvidio sam to najprije pri razpravi o adresi, gdje se jo sa strane vlaste, koju podupire taj klub, htjelo izostaviti tučku o narodnoj raznopravnosti i vjerskom usagu. To se jedno i drugo temelji na temelju državnih zakonih i kad bi se bilo bez tega dvojeg glasovalo adresu, ja bih bio red tista je klubu izstupio. Nu adresu niju bila glasovana i ja sam ostao u klubu.

Poslije toga se je Taaffe izrazio u proračunskom odboru na nadir, kao da Niemi moraju imati prevlast nad drugimi narodnostmi. U jeseni je ministar nastavio na govor g. Kluna uvratio slovenske zastupnike i slovenski narod, našto je očekivali reči rengirao g. Šukljo. Rečlo se jo ne to, da će se dobiti neko satisfakcija. To su pak obstajale u premještaju jednoga upravnoga činovnika iz jedne zemlje u drugu, gdje onako postupa i buni, kako je prija u drugih dvih mjestih, i povoljno rješenje samo dvaju utoka za slovenske škole u Koručkoj, utoka, koji je povoljno rješenje jo u temeljnih državnih zakonih zajamčeno. Nato sam prestao smatrati se članom kluba konservativaca tim više, što mi se je reklo sa strane predsjedništva, da se gleda odnosa u Istri, koje se pripoznaje abnonormalnim, nuda kod Taafsea ništa postići.

Ostao sam sam i bio sam podupiran u svem od braće Mladodješa. Učinio sam to, jer sam bio i jesam uvjerenja, da se ne može glasovati proračuna, niti podupirati one, koji nas tlače. Načela sam do ut des (dam ako da) i non do si non des (nedam ako nedas). Ako vlasta neda narodu, koji plaća porez u krvi i novac, što ga ide, onda zastupnici naroda nemogu i nestimiju dati toj vlasti, što ga ona pita.

Mudžutim je došao dr. Legion i nas dva bili smo gostovi Mladodješa, koji su nas u svečini i uvježbi podupirali. Kad je došao u sabor još g. Biankini početkom maja, su se opet obnovili dogovori za osnivanje posebnog hrvatsko-slovenskoga kluba. Na poziv dra. Legionja sakupili smo se svi hrvatski i slovenski zastupnici, a on izstaknuo, da nas sve vozu vjera, narodna i ekonomijska pitanja i da smo različitični misionari glede hrvatskoga državnog prava, predužio ju, da se sjedinimo u klub na temelju onoga, u čem se slazemo, a da ostanemo svaki pri svojem mnenju o hrvatskom državnom pravu. Zagovarali su ga Biankini, Perić i dr. Gregurec, koji je kazao, da Taaffe nije više kakvom se je kazao prije, da je javno privržio ljevom u svoj narudaj i da mi nemožemo ništa očekivati od njega, niti ga podupirati. Većina je privrgovala i to radi hrvatskoga državnoga prava, jer da Slovenci ne budu drugoga, nego temeljno državno zakone, prema jo dr. Legion rečao, neka glade njego ostanu svaki pri svojem, i kazali su, da smo ipak postogli dobili, imionito u Kranjskoj i Dalmaciji i da takтика zahtjeva, da ostanemo u klubu konservativaca za zapričiti spojenje Poljaka s hrvaticom i poslije s vlastom.

(Slijedi.)

D O P I S I .

Gres polovicom junija. (Još o minulih izborih). Čudom se mora čovjek odrediti, da se sva naša Istra na nov život preporadi i da samo otok Cres još uvijek u tvrdom su dijemlje, ili je možda sat, napušten sa čistom pasminom iz Cresa ili valjda već uživa sve pravice ustanovnoga života ili napokon sve blagodati materijalne, pa ga za duševno niko nije briga. Ali na žalost od svega toga nema ništa. Javljeno je bilo u dijelu „Nakoj Slagi“, da će se biti novi občinsku zastupstvu za občinu Cres, a kasnije o uspjehu također občinu

izvješćeno, nu nadamo se, da neće biti uobičajna ni ova naša razmatraju poslije gotova dina.

Rečeno bilo je jurve, da se jo bila digla nova straka, koja je doduće htjela srušiti se s vanjskim, al je i propala, jer oni koji su ismali vanjsko prodrići, lijevo su mirovali, znajući, da nebi ni odatle ništa postignuli, da bi njim bilo kao i su izabranim, jer nova straka digla se više radi osobnosti nego radi drugoga. Nu dojvok se ipak tomu mora čudit, jer ako bude uvjek oni, koji bi moral osobito vanjski pak predvoditi, tako misili i s tim uvjerenjem živjeli, onda budimo ajegurni, da će moći i očekivati više pravih, da će još sve ostati pri starom, jer bez borbe neima života, jer si moraju misliti, da ako se vanjski nobudu upuštati u borbu, da će svi i nadalje spavati; ali kad bi jedan i dva i tri puta pokusali pa makar svakiput propali, podno bi se ipak narod budit, podno bi se narod potezati za svoju pravico, pa i oroski kopati, koji ima najmanje pojma o narodnoj životu, kad bi vidio vanjsko, kako se oni bore, probudio bi i on i onda ajegurno složnimi ciljima postao bi dobri hrvatski narod, croski gošparom u svojoj kući, a gospoda bi se moralu soliti ne imanje. Jer kad se pomisli, da občina croska ima sa vanjskim 9780 stanovnika, od kojih na Talijansku od pada jedva pet stotina, a i ti su Talijani samo po duhu, jer njihova prezimena su disto hrvatska, nisu ništa drugo nego objegnulo svoga roda, pak na sve to stanovaliće je jedna pomoćna škola u Bolom i u Valunu, a sva ostala sola skorijem imaju dostatan broj djece za školu, i premda ojim liepi dio pripada od ukupnih bratovština, ipak još uvjek se za njihov napredak nobrino, to dapaće dojviku izobrazenu je za čudo, kad svaki dan čita, kako so škole ustrajaju u srednjem Afriči i Australiji, dodim u ustavnoj državi u vioku napredku, toliki narod jo u noznanju živi, akoprom ima pravo na školu i brojom djece i dehodoi, koji mu pripadaju od ukinutih bratovština. U Cresu doduće je škola, al se dojvok upita, da li tu škola odgovara svojoj svrsi, onda mora na žalost izjaviti sa ne; jer djece nijesto da napreduju duševno i tjelesno, ubijaju se mučec se tudjim jesikom i odnarođuju se od svoga roda. Al o barem vrednijem čitalac ponosi, ako nezvijaju hrvatski občinari duševne brane, tad barem inače imaju od svoje obdine kakve materijalne koriste. Nu na žalost tu je pak prava pogodilo! O putovih noću ni govorit, jer na Cresu je samo jedan put, koji vodi iz Cresa do Osora, a inače no nema puta, nego niti staze, tako, da se je upravo čudo dvojnog ustrpljivosti hrvatske mazge, kako si neizprljiva noge noseće te rete. Čudit se je upravo narodu kako može živit, jer i ono malo dva, što proda, mijeto da si tim pomože, mora dati dvije trećine onim, koji mu je proveza do obale zbog slabokomunikacije, negledeći koliko je potrošio na svak dva, i to još može zahvatiti Bogu, da mu ostano jedna trudina, jer se višeputi dogodi, da od svojih vlastitih drveždobje onoliko, koliko i svaki drugi, koji mu pomogne prevezat. Pitat će tko, a bili se moglo tomu pomoći? Bi i u novelikim državama, jer vanjski biti će zadovoljni i u najelabijim putem, oni ne traže cesta, nego jedino, da nisu u pogibjeli da bi alone vrat. Pak ako se pomisli, koliko siromašni narod piše občinskoga nazleta, onda se čovjek upravo prekršti mora, kamo se troši taj novac. Još ako dodgo kakvi vanjski siromaš od svoga a noči na se lišćem, da ga se pomože iz zaklade siromašne, na koju imaju pravo i vanjski, još ako jo talijanski napisana, kako tako, ali ako jo napisana hrvatski, uzaludan mu trud. Ako dušobrižnik kakvog skrižaljku za vojništvo ili za cijepanje boginja (kozica) poprati hrvatski, onda, da najprije njih izraz občinu, baci mu se u kut, tako da dušobrižnici moraju šljati skrižaljko bez ikakve popratnice, ako žele, da se nepogreduju njihovim spicama. Ako imaju inače kakvu potrebu od o činu, onda moraju pisati ili talijanski ili jino je sve ulazudavo; pa ipak dušobrižnici primaju sve episo občinskog talijanske, a nobi li jo i oni mogli, no besplat u kut, u ogo jedno stajno vrata natrag, ta oni nisu dužni znati talijanski, jer po solini služe disti hrvatskom puku, koji niti nezna za kakvu talijanstvo. Moglo bi se pitati i to: zašto sve to tužljike, ako njima veća potroši. Odgovaramo na to ovim: svakomu zla ima lička, dakle i ovomu. Peti svega morali bi osobito upućivati puk oni, koji su ne to zvani, a navlastilo vanjsko ne samo zadnji da pred izborom, nego sve sada za dojduće izbore, da so puk praviti; a i čestoj gospodi našim velverskim zastupnikom prepovedamo, da se čin

višo zauzmu za hrvatskoga patuika. Bog i puk će njim biti su to zahvalan. Za ovaj put ovoliko, a drugi put ako Bog da, da vam još, gospodine uređači, dojavit na pose koju stran žalostnoga stanja hrvatskoga zauštenika i pašovanja hrvatske gospode. (Samozvolite. Op. ured.)

Franina i Jurina

Jur. Ma j' morala onomu tvojmu konziljeru koltovinu va župe ovezkat.

Fr. Not, ter i onako pravo nećemo.

Pogled po svetu.

U Trstu, dne 21. junija 1893.

Austro-Ugarska. U ponedjeljak zaključile su obje delegacije svoja sjedanja. Burnih sjednica nebjija dođu u delegacijah, nu u austrijskoj nije prošlo bez neugodnih i očistih sukoba. Tako je predsjednik oduzeo opotovno rieč mladočeskim delegatom, koji su kritizirali unutarnju i vanjsku politiku austrijske vlade. Isto se dogodilo i delegatu Klačiću, koji je hotio pobiti madjarona Czernkovicha, koji je bio izjavio u ugarskoj delegaciji, da je hrvatsko državno pravo suplja fraza, kojom se poigrajaju hrvatski radikalci. Delegat Klačić odobrio je tu osvadu madjarona odlučno al ga odmah na početku govora predsjednik prekinuo te se morade zahvaliti na rieci.

Prošle nedjelje došlo je do burnih prizora u sastancih socijalista u Brnu, Pragu i u Beču. U Brnu i Pregu bilo je u nemira te je moralno redarstvo oružanom rukom posredovati. Ranjeno bilo je radnika-socijalista i redarstvenika. U Brnu bilo je prava bitka između radnika i policije.

Italija. U susjednoj kraljevini vršili su se ovog čedna naknadni občinski izbori u raznih občinama. U Rimu bilo se 18 zastupnika i izabrano bilo je 11 umjereni, katoličkih kandidata i 7 kandidata tobož slobodoumnih, jer jih hvale židovsko liberalne novine.

Njemačka. U državi „božjeg straha“ obavili se konec prošlog i početkom tekucog čedna izbori za državni sabor. Između svih stranaka izabla je najpohodnijom stranku socijalista, koja neće ni da čuje o povećanju njemačkih vojnih četa.

Dičnom Vjekoslavu

na imandran

ZVONJELICA.

Nad Tobom prošla mnoga slobota kruta, Al njoj si smjela prkositi znao; U čisto nobo gled si upletan i niesi nikad maknvo se a putu!

Baš zato rulja podigla se ljuta I demon roda grob ti kopat stao... Al u svoj crni sam jo i snor pao: Ti osta div i zloba To ne spata!

Na laž i varku bacila se sila, Pa otela Ti, što Te Bogom patri, I klovetom Ti togau slomit krila!

Al Ti si jače izrgeno vatri, Te čilo grudi, prezrov navila ta: Ko prava slika Junakog Hrvata!

Zadar.

R. Katalinić Jeretov.

Različite vesti.

Odbor političkoga društva „Edinstvo“ imati će u nedjelju due 25. t. m. u 10. sati u jutro prvu redovitu sjednicu na kojoj će se novoizabrani odbor konstituirati. U novi odbor političkoga društva „Edinstvo“ biju izabrani na glavnoj skupštini slediće gg. članovi: Predsjednikom Mate Mandić, odbornici: A. Truden, M. Cotić, Fran Podgoranik, dr. Gustav Gregorin, Ivan Balandžić, Ivan Gorup, Josip Turk, I. M. Vatovac, I. M. Klun; namjestnici: Anton Trobec, Josip Negode, Anton Sancin Drešač, Drag Martelanc, Anton Škabar, dr. Karol Glaser, Ivan Križmančić, Alojzij Gorup, Ir. M. Boles, pregledaoci raduna: Stefan Gjivčić i Anton Bogdanović.

Iz Rima dolazi radostna vijest, da bilo je naš zemljak pred. kanonik Parčić, koji je toli zaštužan za našo orkono knjige odlikovan od sv. Otarom poslav putem kardinala Rampolla veoma laskavu pismu i zlatnu kolajnu sa slikom sv. Otar. — Hrvatski „Ritual“ (obrednik) koji se ima u Rimu objavljanit, nalazi se već pod tickom te će biti dostavljan pod tečajom ove godine. Tedajom jedne godine dobiti domo dozvolu i nastojanjem sv. Stolice dva prekrasna dara: 1. Glagolski misal i hrvatski „Ritus“ a tih darova nemožo i neće hrvatski narod sv. Otaru papi Levu XIII. nikada zaboraviti.

U proslavu Imena g. dr. Ante Starčevića bio je priredjen 18. o. m. u Zagrebu svečani banket, kod kojeg biće prisutno 120 uglednih osoba sa svijet strana Hrvatske i doputovice iz Boene, Dalmacije i t. d. Pošto banketu posvetiće zemljistvo, koje stoji 11.000 for., gdje će danas sutra stvati „Starčević-dom“ na suprot državnemu kolodvoru. U tu svrhu skupljeno je do sada 31.000 for. Do 400 hrvatskih pozdrava i dobitaka stiglo je taj dan svećaru iz svih hrvatskih krajova. Blagdan slavonkih apostola sv. Cirila i Metoda slaviti će se i ljetos dne 6. julija u katoličkoj crkvi u obče u našem medju slavonškim narodima.

Proporučamo već danas pobožnomu našemu puku, da se uinde onog dana vrućom molitvom k našim sv. apostolom, tim našim odvjetnikom pred prieđoljem Sveti vilenjan, da nam izpros milost, da vjerno starij obučimo onaj sv. nauk, što ga oni našim predjedovom propovidaše, da prestane ljudi borba proti onom jošeku u sv. bogoslužbi, kojemu oni u sv. crkvi toli odljeno mjesto izvježavaše i da nam utru put k prieđolju u zjemu.

Vesla vlast za tužnu Istru. Naši će čitatelji sjećati, kako je prošle godine banca „Slavia“ u Pragu bila dotakla u pomoć našemu siromašnom i zaduženom seljaku u Istri, to mu pružila kredit od 200.000 for., same da ga rieči hrvatskih pansiona istarskih Talijana. Cijela Istra je bila velikim veseljom pozdravila ovu radostnu vijest, te mnogi njih, koji je pred približujući obnovi očekivali, da vjerno obučimo onaj sv. nauk, što ga oni našim predjedovom propovidaše, da prestane ljudi borba proti onom jošeku u sv. bogoslužbi, kojemu oni u sv. crkvi toli odljeno mjesto izvježavaše i da nam utru put k prieđolju u zjemu.

Koncert u karlovič državu sv. Cirila i Metoda. U nedjelju dne 18. o. m. imali smo u prostorijama kazališta „Fenomen“ koncert, kojeg priredio je bio našuvjeni rođoljubni svrhani našeg dijagon državu sv. Cirila i Metoda. Ovo društvo postalo je u zadnjoj dobi međim slovenačkog i hrvatskog naroda, te baš ovaj koncert pokazao nam je občidno, kako našo občinu i vlasništvo, da se radi o rođoljubni svrhani, no stodi avrog džepa, nego rođostvom srđem pokrili, da doprinose svojim kamenčićem k veljubnog sagrađi naše budućnosti. Taj sazvao se proko 1500 osoba, a među ovima sve vidjeljivo ljestvosti grada Trsta. Podstavljeni su koncert sa svojom prisutnošću i našu gospodar državni i zemaljski zastupnici. Najprivlačiviju silu bio je svakako gospodin Tornik, proslavljeni slovenski operni pjevač, koji je svojim prekrasnim, punim godinama glasom občarao i zadivio sve

Knjževnost.

Katarina Žrinška, banica hrvatska (1625-1673). Napisao Juraj Tomljanović (prestanano iz Vencu). U Zagrebu, tiskar dioničke tiskare 1693.

Nazdravčar i gorovnik. Nazdravčar ide medju one knjige, koje su od veliko koristi narodu i to ako su lepo i rodoljubivo pisane.

O ovoj knjizi možemo punim pravom reći oboje, da je lepia i da je rodoljubivo pisana.

— U urođu turnaću se obilježi način uzdravljenja osobitom obziru na obilježje hrvatske. Sad slijedi niz napitnica u prozi i stihovima, jedna se takmi drugom. Osobito godi čitatelju ova izmjenja sad narodnih sad umjetnih uzdravica. A nas osobito veseli, da je gospodin pisac unio u svoju knjigu i narodne napitnike, koje se odlikuju bujnim jezikom i ne rjeđe zdravom i jedrom satom. — Vjerujemo pisac, kad kaže, da se dugo mislio oko ovoga djela, jer je doista sakupio važnu građu. Pored toga i izbor gradiva ne može da bude bolji. Nekoji odjaci su upravo magistarski obrazljeni, kao

npr. 15. i 16. prvega djela. Sva pak knjiga podijeljena je u četiri dijela. Prvi dio obzire zdravice i govore za razne zgodbe života u obziru na sve prilike, kao: krštenje, svatvu, zaruku, rođendane, krasni spol, razna ljudska zvanja, božić, budnji dan, staru i novu godinu, družtva, umjetnost itd., a to je sve prikazano kratko i krasno u 25. odsjeku.

Drugi dio: domovodni govori i zdravice. Ovi se ističe osobito izmjenju 6. odsjeka onaj o domovini. — Treći dio: Školske svetosti. Govori u ovom kao i u četvrtom dijelu (nadgrobni i spomen-govori) proizvodi su poznati hrvatski književnici. — Upravo nas veseli, da je pisac stavio u ovu dva dijela nekoliko uozornih govora naših prvaka. Ovi će govori ovako lučno i okup sastavljeni mnogo uplivati na rodoljubu čitateljstva. Svi naime govori jesu privacima ili od prve naših — Nuklađa knjižare Jav. Hartmann (Kugli i Deutsch), Zagreb, Ilica 2. Sustavio Ivan Josipor, 255 str. u oktavu. Cijena uvezanom 1 forint.

Narodno gospodarstvo.

O gojenju nove vrsti kukuruza (turkinje).

Ova odlika vrst kukuruza bje odgojena u Erdeju, baš u krajnjem podvrgnutim ljeti prilično sni, tako, da u tom pogledu taj „Szekeler-kukuruz“ može vrlo dobro uspjevati u sve one krajove, koji ljeti neobičuju kišom. Toga, nema sumnje, da će „Szekeler-kukuruz“ skoro u sve krajeve noši Dalmacije vrlo lepo rasti, te obilne ploda nositi i rano dorziti, svojstva veoma važna, za naše poljedjelje.

„Szekeler-kukuruz“ naliči u zrnu sasvim talijanskom „cinkrantinu“, jer doduše nije drugo nego odlika istog, koju su udomili u bregovite kraljeve Erdeje (Sebastogradskie), s toga on dozori mnogo ranije, nego li naš obični kukuruz, i nego „cinkrantin“, naime kroz 100 dana u Erdeju, a kod nas će možda u 90 dana i manje dozoriti. On nosi klibove mnogo veće, nego li „cinkrantin“, i. j. duge 12-15 centimetra prosječno, a srednjeg pronjera od 4 centimetra, u sredini klipe. Kliptovi su nzbili ljepljeni sitnim zrnjem, kojo jasno žute, mnogo jasnije od talijanskog „cinkrantina“ tako, da samiljeni pružaju brašno žutog, u svakom pogledu izvrstnog, bito za inješti kruh, bilo za kuhanji purin (polentu).

Sa „Szekeler-kukuruzom“, kako su u Erdeju izkušili, može se iz jednog zemljista dva priroda u jednu godinu dobiti; naime sedam ili osam dozora, kaže posjećujući.

Dujo je moguće toplice zemlje kav u Dalmaciji nemu dvojbe, posto dostaje vremenu da se redovito razvije i dozori; evo par primjera. Ako mi žanjemo ozimju pšenici kao obično okalo Sv. Ante t. j. 13. junija, možemo odmah strušati, te postiti osam dana braždu pod uplivom zraka, sunca i kiše, zatim krenjim gnojem pognojiti t. j. 14. juniju g. brauti, pa posjtu prve klipe sačiti „Szekeler-kukuruz“ t. j. okolo 23. junija (sv. Ivana). Na taj način, može svakako „Szekeler-kukuruz“ dozoriti najduže kroz 90 dana u našo toplo podnebjje t. j. okolo 4. oktobra.

Kada bi ga sadili poslije zobi i jarog jednom dvaredec, budnā, da to žitarice dozore kod nas ako su rano sjane (n. pr. potekom marta) obično prvom polovicom ili koncem junija, to opet mogli bi ga saditi koncem juna ili polovicom julija, a dozoriti bi okolo 10. do 25. oktobra.

Isto tako i posjtu ranog krumpira, koji se obično vadi koncem junija da polovicu juna, neće se sljednjim saditi „Szekeler-kukuruz“ sigurnošću, da će dozoriti od 1 do 15. oktobra.

Kako dakle dozajmo, ova su svojstva vrlo vrije, sato tvrba priziti, da se čini ranije priredi tlo za nasad.

prijetne. Občinstvo pljeskalo mu oduševljeno i vano, da baš i ponosno, što vidi i duje avojoga umjetnika, koji na daleko i široko po tudjem svetu ostavljuje licu svoga slovenskoga naroda, te kaže svim tudjincem, da nisu ni Slovenci kakvi bari, koji ne imaju smise za hepe umjetnosti, nego da i oni imaju svojih bogova nadarenih umjetnika kao i drugi narodi, te ako su i zaostali u kojedem, nisu toliko oni sami krivi, koliko tudja zloba i zavist. Da barem donesle izkušnje občinstvo svoju harušu velikom umjetniku, podari ga kresnem lovov-viencem. Uz ovog umjetnika imali smo prigodu da dušimo i svoju već poznatu umjetnicu gđu Strassere. Če ho u v, koja nam svojim svrhnim, umjetničkim glasom odjepava tri pjesme i to po jednu slovensku, češku i hrvatsku. No troba da istidemo, da su nas, kao obično, krasno pozabavili i pjevali i tamburaši. Na koncu bila je predstavljena vesela igra: „Troje braće“, koja je izazvala sile smijeha. U oba bila jo to veselica, kakvo još nase obično vidimo niko koli u duševnom tonu maturskemu pogledu. Prikaz izazveo je 800 for, što je za naše siromašno društvo ljepe učestvina.

Prijateljska večer. U subotu des 24. t. m. u 8½ sati na večer priredjuje naša čitaonica slavonu opernu pjevaču g. Josipu Karlu Trnkiju prijateljsku večer, koju će bez dvojba većina členova naše čitaonica posjetiti.

Prenos kosti grofa Janka Draškovića obavio se je u Zagrebu 15. o. m. najvećim nadinom. Iza pordrava, koga je spjevali i na drž. kolodvoru izrekao prof. Badalić, kreš sprovod, krekova su riedko vidi i u svjetskih gradovima, u stolni crkvi. Pred čestoprečinimi kol. nošeno je preko 100 vjenaca. Sa sviju strana došovina dođio deputacija. Grad Karlovac izasla g. Stanovaru i dr. Banjavčiću, to ju i juvu grada položen vjenac. Od naših družava bješa zastupana „Zora“, „Nada“, „Vatra-gaeno društvo“ „Hrvatska“, a i Karlovčanke izazvala svoje puštanje lipom vjencom. Iza zadušnica u stolnoj crkvi kreš sprovod na Mirogoj, gdje je pred otvorenom rakom govorio predejednik „Matica Hrvatska“ prof. Šmitkla, a u imo hrvatske mladosti predejednik akad. društva „Zastave“ Petradić. Pjesmom i uzklici „Slava!“ zatvara se je ta svetočanost. Na veder bijašo priredjen komers u gradi-streljani.

Prve krune za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri podarili su gg. Mate Sanjović iz Dana, Juraj Dolžan iz Vodica, Vinko Mandić iz Vodica, J. Čondak iz Jelovice.

Prve krune „Bratovčini hrv. ljudi u Istri“ darovali su: Vidan Ivan, Rieka i Budžetnički Josip, Šusak svaki po 2 krune. Po jednu krunu: M. Stržar, Črneljan E., Željutko Vjekoslav, Loreno Antonija, Petrac Josip i Jurčić Petar ovi sv. u Kastvu, — Linic Josip iz Trsta dospelo 3 for. 50 ov, unutlih iz nadbrijanja tko će prvi ples plesat uz tororo na Jurjevo — patron župne crkve na Trstu. Posjednik Gambar sa Trsta darovan 1 for.

Krkka biskupija i „Lega Nazionale“. Ljepe avozu, što ne? A evo kako su došle u poticaj. Poznato je, da za obudovljene biskupiske stolice vlasti imovine jednog su upravitelje njezino imovino. Ovoga puta su vladinice oti pale, kamo se niti nadao nije, te ju i imenovala upraviteljem g. Antona Sinigoga (pardon Schinigo-a) prod-ajedniku mjestnog skupa „Lega Nazionale“.

Tim nam se daje razumjeti, kamo visoki krugovi nazivaju i kakva da si biskupica očekujemo. Tako valjal „Viribus unitis“ talijansko razvratno novitetu, „Lega nazionale“ i i Stid na hrvata!

Jos nešto o „Legi“. Mjestni krki skup bio je u pogibjeli, da se davkoje izgubi vriog svogoj tajnika, ljeckarnike gosp. Kruba. U zdjavnosti ranjenog srca, a nokoju kažu i radi očajanja za svoj položaj, htio si skončati svoj život, uvez otvor, Brza lječnička pomoć ga spasila. Eto mora, što ne nau ga namjenjuje „Lega“ i ljepon primjer za djecu, povjerenju njezinu brigu. Samo napred, a mi čemo mlijutim paziti, da li će i nadalje biti povjerenja jedinu ljekarnu na otoku Krku tak-vom stvoru!

I Lovrana pišu nam 20. t. m. Prošlo je došti vremena, što niesmo Vam nista javili gledo crkvenih obreda u našoj planinici; bili bismo to i sad zamudali, ali nam poneše da više trpit to uvredite. Župnik i njegov drug i trgovac sa glasovom, vlasti po malo udstrnuli su našu lipu hrvatsčinu iz svih obreda, promišla se od pametnika do odnukra prvenstvenog kanonika A. Storka, služilo samo u tom jekniku. — Majka nam još doduša talijansku

propoved, al bojimo se, da nećemo ni na taj dugi dokati. Prošlog maja bili su kod nas dra đastva Otca misjonaca, držali su dvo propovedi na das a crkva bila je obukom puna poboljnog občinstva. Sakupio je još i ljepe broj svjetovnjaka izvasta, modju kojim napominjemo občinske našolnike iz Pazina i Tinjana i župana iz Ljubljana. U krasnoj i od bogoljubnoga puka napunjenoj župnoj crkvi služila se predstava srednja služba božja uz „Tobe Boža hvalimo“. Pontifikalnu misu služio je dekan iz Pišča uz asistenciju žetvorice svetonačnika. Ceremonijalom bio je tinjanski župnik, Švedanu prosluđu držao je župnik iz Starega Pazina. Svoj pristavu iznenadio je ljepe i skladno pjevanje na koru pod vještakim ravnanjem pjevovodja zasluznoga Piktora.

Odatle može gosp. župnik uviditi, da odstranjivanjem hrvatsčine školi se dosti vjeri i njezinom ugledu, jer se narod svi više tudi, buduću ne razumije latinski. U svojih predikah nebi amio mijesati ujek latinske redenice, jer mi nismo učenici, te norazumijemo tudiđi jesika. — Ustui redenici „da žena nema glasa u crkvi, na naših orguljama pjevana djevojka je samo soprani, koje nepoznavaju glasne, kada kada tako zavriša, da si dojek mora učesa zapeti. Pri tom izgovaraču nijeko rječi tako, da bi se tomu dojek i glasno morao smijeti, da nije u crkvi. Orguljama morao bi jih više vježbati, da pjevanje pod glas kao i drugdje. Ta i u Općini i Međimurčić pjevaju ženske, ali jih je divota slušati. Još ovu: u osmici Tielova svaki dan služi se blagoslov (vodenica), a ovo godine na orguljama podolo su pjevati hrvatski: „Častimo te živi kruh“ itd., a onda čuj svete i divi a i latinske „Kirijo Eliešon“! Gđe se može tako šta dogoditi? Nadalje, orgulje ne sviraju na mrtvadljkama obredima, na misah itd., ako se isti služe u satih, kad je orgulja u školi, jer župnik neće, da svira na orguljama crkveni poslužnik L. i. i. Žato to?

Talijanska „Bekaria“ počela je predstavati, pa optočimo da se pomnoži broj akcionista, al kažu, da njima jo loši zreba. Veli naš rodoljub g. Kožul otvorio je ovdje pred više godinama novu mesnicu, a kojom bi se mogli ponositi i vaši graduvi, nu da je čolič Hrvat, član naše mije Čitaonice, nopravljeli nespusnili, a što je našiša on se je bio usudio tužiti njihovog poznatnog trgovca radi kupovanja glasova Štefanića „Fiorintinom“ nije po volji. Međo im zaudara po hrvatsčini, tu bi njima „A puro sangro“ moglo još, nauditi, stoga otvorili su svoju „Bekariju“. Kad smo već nespomnjuju tužbu gledo kupovanje glasova, moramo primjetiti da je ta negdje „zaspala“. (Živio zakon!) Toga radi, ovim putem pitamo slavnu c. k. državno odjedictvo u Tratu: Žato se nije još uvažila tužba podnesena po g. J. Kožulu iz Loparana proti Lovranском nadučitelju N. Grossmanu radi kupovanja glasova. Što god, to je srušeno u drugom vremenu. Iza zadušnica u stolnoj crkvi kreš sprovod na Mirogoj, gdje je pred otvorenom rakom govorio predejednik „Matica Hrvatska“ prof. Šmitkla, a u imo hrvatske mladosti predejednik akad. društva „Zastave“ Petradić. Pjesmom i uzklici „Slava!“ zatvara se je ta svetočanost. Na veder bijašo priredjen komers u gradi-streljani.

U to je Bog pomoći! Pod vodstvom učitelja i školskih prijatelja logačkoga kotara u Kranjskoj imati će dno 5. jula u Babinoj polju sa hrvatsko-krajanjskom među glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom: 1. Izvješće o državnom rado. 2. Izvješće blagajnika te izbor trojice revizora. 3. Izbor 6. članova glavnog moralnog grada Trsta a drugo dobro do slobi kod naraste — koz rep.

Društvo učitelja i školskih prijatelja logačkoga kotara u Kranjskoj imati će dno 5. jula u Babinoj polju sa hrvatsko-krajanjskom među glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom: 1. Izvješće o državnom rado. 2. Izvješće blagajnika te izbor trojice revizora. 3. Izbor 6. članova glavnog moralnog grada Trsta a drugo dobro do slobi kod naraste — koz rep.

U to je Bog pomoći! Pod vodstvom učitelja i školskih prijatelja logačkoga kotara u Kranjskoj imati će dno 5. jula u Babinoj polju sa hrvatsko-krajanjskom među glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom: 1. Izvješće o državnom rado. 2. Izvješće blagajnika te izbor trojice revizora. 3. Izbor 6. članova glavnog moralnog grada Trsta a drugo dobro do slobi kod naraste — koz rep.

U to je Bog pomoći! Pod vodstvom učitelja i školskih prijatelja logačkoga kotara u Kranjskoj imati će dno 5. jula u Babinoj polju sa hrvatsko-krajanjskom među glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom: 1. Izvješće o državnom rado. 2. Izvješće blagajnika te izbor trojice revizora. 3. Izbor 6. članova glavnog moralnog grada Trsta a drugo dobro do slobi kod naraste — koz rep.

U to je Bog pomoći! Pod vodstvom učitelja i školskih prijatelja logačkoga kotara u Kranjskoj imati će dno 5. jula u Babinoj polju sa hrvatsko-krajanjskom među glavnu skupštinu sa sljedećim dnevnim redom: 1. Izvješće o državnom rado. 2. Izvješće blagajnika te izbor trojice revizora. 3. Izbor 6. članova glavnog moralnog grada Trsta a drugo dobro do slobi kod naraste — koz rep.

Boja crvena i njegov miris. U Europi gojimo kojih 4200 vrsti rastline Zelenišće je znati, koliko ih od tih rastlini mirisi. Miris je, doduše, najljepše avroštvo evropske rastline, ali taj nije običan, da pada od svih tih rastlini mirisi ih samo 420, a dovet dozutina svih rastlini mirisi ih samo 961 vrsti, od kojih mirisi 72 vrsti; orovnici ima 823 vrsti, mirisi ih 84; modrih ima 59 vrsti, mirisi ih 31; a ljubičastih imade 308 vrsti, od kojih mirisi 18. Osim toga ima raznobjojno ovočja 290 vrsti, a od toga mirisi 28 vrsti. Ovamo nismo ubrojili takove rastline, koje samo po sebi imaju nevjerojatan vonj, ili koja ga pokažu, kada ih u ruci držimo. Takvih rastlini ima opet mnogo.

